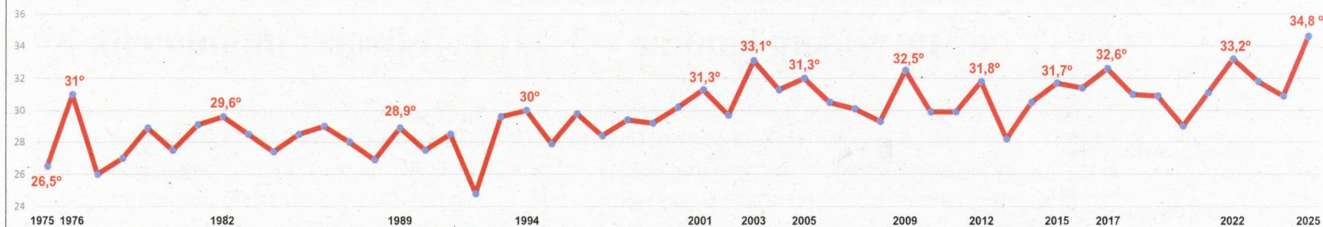

REGISTRES METEOROLÒGICS MAI VISTOS

Temperatura màxima mitjana de juny dels últims 50 anys registrada per l'estació meteorològica de l'Observatori de l'Ebre

IMPACTE EN L'AQUICULTURA

L'aigua de les badies del Delta supera els 30 °C i posa en perill la supervivència del musclo

La Ràpita Dani Camacho Cugat

Les badies del delta de l'Ebre han superat esta setmana els 30 °C, una temperatura que posa en risc la supervivència del musclo. L'alerta ha saltat al sector aquícola, que tem que a finals d'esta mateixa setmana es puguin registrar les primeres mortalitats massives. Davant d'esta situació, l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA) ha intensificat els controls i estudis per a identificar possibles patògens que, combinats amb la calor extrema, podrien agreujar la situació.

Segons Margarita Fernández, investigadora de l'IRTA, **"la temperatura òptima per al creixement i la reproducció del musclo se situa entre els 24 i els 26 graus"**. Quan l'aigua supera este líndar, l'organisme entra en una fase de metabolisme basal per a garantir la supervivència, però a partir dels 28 graus **"se considera que la temperatura és extrema i es pot produir la mortalitat"**, afirma.

La setmana passada ja es van superar els 28 °C i actualment la temperatura a les badies ronda els 30 °C. Esta situació no és puntual: les dades recollides per l'IRTA mostren una tendència clara. **"Durant la dècada del 2000 al 2010, la mitjana era que s'arribava als 28 graus a la setmana 31, és a dir, a finals de juliol. A la dècada següent, eren dos setmanes per sobre dels 28, i en els darrers sis anys, esta finestra s'ha ampliat: ara comença a la setmana 29 i s'allarga fins a la 34. Són sis setmanes per sobre dels 28 graus"**, alerta Fernández.

A l'IRTA es fan proves per a detectar la presència de nous patògens relacionats amb la calor. / DANI CAMACHO CUGAT

A la badia dels Alfacs, amb previsió, ja han extret tota la producció de musclo

L'any 2003 continua sent el rècord de màxims, però l'estiu actual ja marca valors extrems per a estes dades. Davant d'este escenari, els productors de musclos han decidit avançar-se i per això a la badia dels Alfacs ja han retirat pràcticament tota la producció abans d'arribar als límits crítics per al musclo.

Esta resposta preventiva és clau, però no suficient. L'IRTA ha començat a estudiar amb més profunditat si, a més de la calor, hi ha presència de patògens que podrien estar afectant

la salut del musclo. **"Fins fa poc se creia que el musclo gairebé no tenia patògens que poguessen comprometre'n la supervivència, però ara estem observant que amb l'augment de les temperatures n'estan apareixent més"**, explica Fernández. Afegix que tot i que estos paràsits no són perillosos per als consumidors, **"sí que podrien ser-ho per a l'espècie"**.

El control oficial que es fa setmanalment inclou anàlisi de fitoplàncton tòxic, toxines i contaminants. Ara, a més, se realitzen proves específiques per a detectar la presència de nous patògens relacionats amb la calor. En contraposició al musclo, altres espècies com l'ostra tenen una tolerància més alta. **"Té un rang de temperatura òptim molt més**

ampli i pot mantindre el metabolisme basal fins als 36 graus", diu Fernández.

Amb este panorama, la recerca s'erigix com una eina fonamental per a garantir el futur de l'activitat musclera al delta de l'Ebre. **"Caldrà trobar animals que siguen resistents a les elevades temperatures, que es puguin adaptar millor i créixer en estes condicions, i també s'haurà d'adaptar el calendari de producció"**, apunta l'experta.

De fet, caldran canvis per a garantir la viabilitat econòmica i ambiental de la producció de musclos. Mentre es cerquen solucions a llarg termini, els productors confien a superar l'actual episodi sense grans pèrdues, tot i que les previsions no són optimistes per a acabar la campanya. ■

L'APUNT

Salut activa la campanya "L'ABC de la calor"

Amb l'arribada de l'estiu i l'augment de les onades de calor, el Departament de Salut de la Generalitat ha engegat una nova campanya informativa sota el lema **"L'ABC de la calor"**. L'objectiu és conscienciar la ciutadania sobre la importància de protegir-se de les altes temperatures amb consells senzills i pràctics per a garantir un estiu segur, especialment per als col·lectius més vulnerables com infants, gent gran i persones amb malalties cròniques. L'ABC del lema fa referència a tres pilars bàsics: Aire, Beure i Casa. El Departament de Salut recomana cercar zones d'ombra o refugis climàtics a l'aire lliure, beure aigua sovint tot evitant l'alcohol i els àpats copiosos, i mantindre la llar fresca abaixant persianes de dia i obrint finestres a la nit.

Salut recorda també evitar sortir durant les hores de màxima insolació, protegir-se el cap si es treballa a l'exterior, i practicar esport només a primera hora del matí o al vespre. Si a casa no es disposa de ventilador o aire condicionat, se proposa passar unes hores en espais públics refrigerats com biblioteques o centres comercials. En este sentit, Protecció Civil disposa d'un visor (gen.cat/refugisclimaticos) amb tots els refugis climàtics que hi ha a Catalunya. Se tracta d'un mapa interactiu amb un cercador per a consultar els espais públics on els ciutadans que no puguin aconseguir confort climàtic a casa puguin refugiar-se en situacions meteorològiques extremes. ■